

เอกสารสรุปผลการดำเนินงาน
โครงการสานพลังครอบครัว ลด ละ เลิกบุหรี่
สู่ชุมชนตำบลกายูบอเกาะ

ดำเนินงานโดย

กลุ่มอาสาสมัครสาธารณสุขตำบลกายูบอเกาะและกองทุน
หลักประกันสุขภาพองค์การบริหารส่วนตำบลกายูบอเกาะ
ร่วมกับโรงพยาบาลรามัน
อำเภอรามัน จังหวัดยะลา

สรุปผลการดำเนินงาน
โครงการสานพลังครอบครัว ลด ละ เลิกบุหรี่
สู่ชุมชนตำบลกายูบอเกาะ
กองทุนหลักประกันสุขภาพองค์การบริหารส่วนตำบลกายูบอเกาะ อำเภอรามัน จังหวัดยะลา

๑.ชื่อโครงการ

โครงการสานพลังครอบครัว ลด ละ เลิกบุหรี่ สู่ชุมชนตำบลกายูบอเกาะ

๒.หลักการและเหตุผล

ปัจจุบัน ปัญหาจากการสูบบุหรี่ทำให้เกิดผลกระทบในระบบสุขภาพของประชาชนทั้งทางตรงคือผู้สูบบุหรี่เอง และทางอ้อมผู้ที่รับพิษจากควันบุหรี่ที่ผู้ใกล้ชิดเป็นผู้สูบ คือบุหรี่มือสอง ทั้งที่ประเทศไทยมีการรณรงค์การควบคุมการบริโภคยาสูบเกิดขึ้นต่อเนื่องตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๑๗ จนถึงปัจจุบัน บุหรี่คร่าชีวิตผู้คนทั่วโลกมากกว่า ๕ ล้านคน ซึ่งถือว่าเป็นจำนวนที่มากกว่าผู้เสียชีวิตจากโรควัณโรค โรคเอดส์ และไข้มาลาเรียรวมกัน และคาดว่าในปี พ.ศ. ๒๕๓๓ จำนวนผู้เสียชีวิตทั้งหมดจะเพิ่มขึ้นเป็น ๘ ล้านคนต่อปี โดยพบว่ามะเร็งที่มีอุบัติการณ์สูงขึ้นในผู้สูบบุหรี่ได้แก่มะเร็งปอดที่เป็นมะเร็งที่พบบ่อยในผู้ชายไทย อีกทั้งการสูบบุหรี่อย่างต่อเนื่องจะทำให้ผู้สูบเกิดภาวะหลอดเลือดตีบตันและเกิดปัญหาการสูญเสียการทำงานของหลอดเลือดโคโรนารีที่ไปเลี้ยงกล้ามเนื้อหัวใจ การสูบบุหรี่ยังเป็นปัจจัยเสี่ยงสำคัญที่ทำให้เกิดโรคหลอดเลือดหัวใจตีบและกล้ามเนื้อหัวใจตายจากการขาดเลือดไปเลี้ยงทำให้ผู้ป่วยมีอาการแน่นหน้าอก และหัวใจวาย โรคความดันโลหิตสูง และหัวใจเต้นผิดปกติ และได้มีการประมาณการทุกครั้งที่มีผู้สูบบุหรี่เสียชีวิตครบ ๘ ราย จะมีผู้รับควันบุหรี่จากสิ่งแวดล้อมเสียชีวิตไปด้วย ๑ ราย ผู้ที่ได้รับควันบุหรี่จากสิ่งแวดล้อมจะมีโอกาสเกิดโรคโรคหัวใจและหลอดเลือดสูงกว่าคนที่ไม่เคยได้รับ ๑.๓ เท่า และจะมีโอกาสเกิดมะเร็งปอดได้มากขึ้นประมาณ ๑.๘ เท่าโดยกลุ่มผู้ที่มีความเสี่ยงเป็นพิเศษในการได้รับควันบุหรี่จากสิ่งแวดล้อมได้แก่ทารกในครรภ์และเด็ก หากมารดาตั้งครภ์สูบบุหรี่หรือได้รับควันดังกล่าว จะมีโอกาสเกิดผลเสียต่อทารกในครรภ์และเกิดภาวะแทรกซ้อนจากการตั้งครภ์สูง เช่นทารกน้ำหนักตัวน้อย คลอดก่อนกำหนด เด็กหากได้รับควันดังกล่าวจะมีโอกาสเกิดภาวะไหลตาย ปอดอักเสบติดเชื้อ โรคภูมิแพ้ โรคหอบหืดได้มากกว่าเด็กทั่วไป

สำนักงานสถิติแห่งชาติได้สำรวจพฤติกรรมการสูบบุหรี่ปี ๒๕๕๘ พบว่า จำนวนประชากรมีอายุ ตั้งแต่ ๑๕ ปีขึ้นไป ๕๔.๘ ล้านคน เป็นผู้สูบบุหรี่ ๑๑.๔ ล้านคน (ร้อยละ ๒๐.๗) เป็นผู้สูบบุหรี่ประจำ ๑๐ ล้านคน (ร้อยละ ๑๘.๒) สูบนานๆครั้ง ๑.๔ ล้านคน (ร้อยละ ๒.๕) ในกลุ่มวัยทำงาน (๒๕ - ๕๙ ปี) มีอัตราการสูบบุหรี่สูงสุด (ร้อยละ ๒๓.๕) รองลงมาในกลุ่มผู้สูงอายุ (๖๐ปีขึ้นไป) และกลุ่มเยาวชน(๑๕ - ๒๔ ปี)(ร้อยละ ๑๖.๖ และ ๑๔.๗ ตามลำดับ) ผู้ชายสูบบุหรี่มากกว่าผู้หญิง ๑๘.๔ เท่า (ร้อยละ๔๐.๕ และ ๒๒ ตามลำดับ) ชี้ให้เห็นว่า อายุของนักสูบบุหรี่รุ่นใหม่มีอายุน้อยลง จึงต้องมีมาตรการเฝ้าระวังในกลุ่มเยาวชนมากขึ้น ถ้ายังไม่มีมาตรการใดๆในการป้องกันและเฝ้าระวังนักสูบบุหรี่รุ่นใหม่ อีกทั้งบุหรี่เป็นเพียงสินค้าชนิดเดียวที่ถูกกฎหมาย แต่เป็นอันตรายต่อทุกคนทั้งที่เป็นผู้สูบบุหรี่ และผู้ไม่สูบบุหรี่ แต่ได้รับควันบุหรี่มือสอง จึงมีความจำเป็นต้องมีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของประชาชนให้ลด ละ เลิก การสูบบุหรี่โดยยึดหลักการเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายสูบบุหรี่อย่างต่อเนื่อง พร้อมทั้งการดูแลสุขภาพ เสริมสุขภาพ การแนะนำให้มาบำบัด จัดระบบเฝ้าระวังไม่ให้กลับไปเสพซ้ำ โดยการสร้างแรงจูงใจ การตระหนักในปัญหา ร่วมกันให้คำปรึกษา ติดตาม ดูแล และการให้ความรู้แก่ประชาชนให้สามารถนำไปปฏิบัติจริง โดยเฉพาะการป้องกันที่ดีโดยการสร้างการตระหนัก จูงใจประชาชนเลิกบุหรี่เพื่อสุขภาพดี ของตนเองและบุคคลรอบด้าน

ด้วยเหตุดังกล่าว ทาง อสม.หมู่ที่ ๓ ตำบลกายูบอเกาะ ได้ร่วมกับทางโรงพยาบาลรามัน จึงได้จัดทำ “โครงการสานพลังครอบครัว ลด ละ เลิกบุหรี่สู่ชุมชนตำบลกายูบอเกาะ” นี้ขึ้น

๓. วัตถุประสงค์:

๓.๑ เพื่อให้ครอบครัว มีความรู้ ความเข้าใจ ตระหนักถึงโทษ พิษภัยผลกระทบของบุหรื

๓.๒ เพื่อค้นหาครอบครัวต้นแบบ เลิกบุหรืและครอบครัวที่ไม่สูบบุหรื

๓.๓ เพื่อเกิดมาตรการกลไกทางสังคม ในการสร้างเครือข่ายผู้ ลด ละ เลิกบุหรืและถอดบทเรียนความสำเร็จ ของครอบครัวต้นแบบของการเลิกบุหรื

๒. วิธีดำเนินการ

การดำเนินงาน

๑. จัดทำโครงการเพื่อขออนุมัติ

๒. จัดทำแนวทาง และแบบรายงาน พร้อมชี้แจงให้กับทีม อสม.

๓. จัดสรรงบประมาณ และสิ่งสนับสนุนให้กับกลุ่ม อสม. หมู่ที่ ๓ ตำบลกาญจนาภิเษก

๔. ประธานชมรม อสม. ระดับตำบลร่วมโรงพยาบาลรามัน ให้ดำเนินการดังนี้

๔.๑ ประชาสัมพันธ์โครงการเฝ้าระวังเพื่อการเลิกสูบบุหรืโดยพลัง อสม.

๔.๒ ให้ อสม. ในพื้นที่รับผิดชอบ (อสม. เฝ้าระวังเพื่อการเลิกสูบบุหรื) โดย อสม. ๑ คน ชักชวน ประชาชน/อสม. เข้าร่วมโครงการเฝ้าระวังเพื่อการเลิกสูบบุหรื รวมถึงผู้มีพฤติกรรมการบอกเลิกสูบบุหรืต่อเนื่องไม่ ต่ำกว่า ๓ เดือน และไม่กลับไปสูบบุหรือีก

๔.๓ เป็นผู้รวบรวมรายชื่อ อสม. ผู้ปฏิบัติงานและผู้สมัครเลิกสูบบุหรืตามแบบรายงานส่งให้ประธาน อสม. ตำบล

การดำเนินการ อสม. เฝ้าระวังเพื่อการเลิกสูบบุหรื มีดังนี้

๑. เชิญชวนบรรณรงค์ผู้สูบบุหรืในหมู่บ้าน/ชุมชน เข้าร่วมโครงการฯ

๒. จัดงานบรรณรงค์ไม่สูบบุหรื ให้ความรู้อันตรายจากพิษภัยของบุหรื ให้กำลังใจ และคำแนะนำในการ เลิกสูบบุหรืหรือเข้ารับการรักษาบำบัด เพื่อการเลิกสูบบุหรื สอดคล้องกับช่วงถือศีลอด(เดือนรอมฎอน) แต่ละมัสยิด

ใช้วิธีการทางศาสนา (ในช่วงถือศีลอดตั้งแต่วันที่ ๑๕ มิถุนายน - ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๖๐)

- ผู้นำศาสนาสอดแทรกเนื้อหาโทษของบุหรืต่อหลักศาสนา หลังเวลาละหมาด ๕ เวลา

- หลังละหมาดคุตบะห์วันศุกร์ แก่ชาวบ้านยังขาดความรู้ทางศาสนา

วิธีการบรรณรงค์ในที่สาธารณะ

- ติดสติ๊กเกอร์บรรณรงค์ ตามบ้าน มัสยิด (ประสานจากทางสาธารณสุขอำเภอ)

- ติดป้ายบรรณรงค์ตามบ้าน

วิธีคัดเลือกและแต่งตั้งบุคคลต้นแบบที่ไม่สูบบุหรืในชุมชน

- ให้บุคคลต้นแบบเดินบรรณรงค์ และพบปะชาวบ้านที่ยังสูบบุหรื เพื่อสร้างความตระหนักร่วม

๓. ติดตามการเลิกสูบบุหรืต่อเนื่อง ๓ เดือน โดยไม่กลับมาสูบบุหรือีก

๔. รายงานผลการดำเนินงานตามแบบรายงานให้ประธานชมรม อสม.

๕. รวบรวม สรุป รายงานผลการดำเนินงานโครงการ

๓. ระยะเวลาดำเนินการ

๘-๙ มิถุนายน ๒๕๖๐

๔. สถานที่ดำเนินการ

ณ พื้นที่ตำบลกาญจนาภิเษก อำเภอรามัน จังหวัดยะลา

๕. งบประมาณ

งบประมาณจากกองทุนหลักประกันสุขภาพตำบล(สปสช.) องค์การบริหารส่วนตำบลกาญจนาภิเษก (๑๔,๐๐๐ บาท)

๑. ป้ายประชาสัมพันธ์โครงการ จำนวน ๑ ป้าย เป็นเงิน ๑,๐๐๐ บาท
๒. ค่าตอบแทนวิทยากร จำนวน ๔ คนๆ ละ ๑,๐๐๐ บาท (เหมาจ่าย) เป็นเงิน ๔,๐๐๐ บาท
๓. ค่าจ้างประกอบอาหารพร้อมเครื่องดื่ม จำนวน ๑ มื้อๆละ ๕๐ บาท จำนวน ๑๒๐ คน (สำหรับผู้เข้าร่วมกิจกรรมรณรงค์และผู้นำงาน) เป็นเงิน ๖,๐๐๐ บาท
๔. ค่าจ้างประกอบอาหารว่างพร้อมเครื่องดื่ม จำนวน ๑ มื้อๆละ ๒๕ บาท จำนวน ๑๒๐ คน (สำหรับผู้เข้าร่วมกิจกรรมรณรงค์และผู้นำงาน) เป็นเงิน ๓,๐๐๐ บาท

รวมค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น เป็นเงิน ๑๔,๐๐๐ บาท

หมายเหตุ ค่าใช้จ่ายทุกรายการสามารถถัวเฉลี่ยกันได้

๙. ผู้รับผิดชอบโครงการ

- กองทุนหลักประกันสุขภาพ อบต.กาญจนาภิเษก
- โรงพยาบาลรามัน
- ชมรม อสม.ตำบลกาญจนาภิเษก

๑๐. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑. เกิดเครือข่ายภาคประชาชนเพื่อร่วมดำเนินงานเฝ้าระวังควบคุมการบริโภคยาสูบในหมู่บ้าน/ชุมชน
๒. อสม.มีส่วนร่วมในการดำเนินงานเฝ้าระวังเพื่อการเลิกสูบบุหรี่ในหมู่บ้าน/ชุมชน

๑๑. ผลการดำเนินงานตามแผนงาน

วันที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๖๐ เวลา ๐๙.๓๐ น. เริ่มลงทะเบียน ประชาชนเริ่มทยอยมาลงทะเบียน พร้อมเข้าร่วมกิจกรรม เวลา ๑๐.๐๐ น. นายอัสมี เชะบากอ นายองค์การบริหารส่วนตำบลกาญจนาภิเษก มาถึง สถานที่จัดอบรม พร้อมกล่าวเปิดงาน เวลา ๑๐.๒๕ น. วิทยากรจากโรงพยาบาลรามัน อบรมให้ ความรู้เกี่ยวกับอันตรายจากพิษภัยของบุหรี่ยให้กำลังใจ และคำแนะนำในการเลิกสูบบุหรี่ หรือเข้าระบบการบำบัด เพื่อการเลิกสูบบุหรี่ พร้อม ถาม-ตอบ พักรับประทานอาหารกลางวัน เวลา ๑๒.๐๐ น. เริ่มดำเนินการให้ความรู้เกี่ยวกับอันตรายจากพิษภัยของบุหรี่ยในสถานที่สาธารณะ มัสยิด การให้กำลังใจ และคำแนะนำในการเลิกสูบบุหรี่ทางศาสนา เพื่อการเลิกสูบบุหรี่ ใช้วิธีการทางศาสนา (ในช่วงถือศีลอดตั้งแต่วันที่ ๑๕ มิถุนายน - ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๖๐) รวมถึงกิจกรรมต่อเนื่อง คือ

- ผู้นำศาสนาสอดแทรกเนื้อหาโทษของบุหรี่ย หลังเวลาละหมาด ๕ เวลาทุกวันในช่วงเวลาดังกล่าว
 - หลังละหมาดคุตบะห์ แต่ชาวบ้านยังขาดความรู้ทางศาสนา
- วิธีการรณรงค์ในที่สาธารณะ
- มอบบ้านรณรงค์ ตามบ้าน มัสยิด (ประสานจากทางสาธารณสุขอำเภอ)
- วิธีคัดเลือกและแต่งตั้งบุคคลต้นแบบที่ไม่สูบบุหรี่ในชุมชน
- ให้บุคคลต้นแบบเดินรณรงค์ และพบปะชาวบ้านที่ยังสูบบุหรี่ เพื่อสร้างความตระหนักร่วม

เริ่มรับลงทะเบียนผู้เข้าร่วมโครงการ พร้อมมอบป้ายรณรงค์ลด ละเลิกบุหรี่ หรือโทษพิษภัยของบุหรี่ หลังจากนั้นรับฟังการบรรยายเกี่ยวกับพิษภัยของบุหรี่

กิจกรรมการให้ความรู้เรื่องบุหรีของแต่ละมัสยิดในพื้นที่

รณรงค์ ประชาสัมพันธ์ พิษ ภัยของบุหรี่

ตามโรงเรียนตาดีกาและมัสยิด ใน
พื้นที่ ช่วงที่ดำเนินกิจกรรม วันที่ 9
มิถุนายน 2560

๑๒. ข้อเสนอแนะ

ควรจะมีการจัดกิจกรรมดังกล่าวอย่างต่อเนื่อง ดังนี้

๑. ให้เครือข่ายภาคประชาชนร่วมดำเนินงานเฝ้าระวังควบคุมการบริโภคยาสูบในหมู่บ้าน/ชุมชน
๒. อสม.และเยาวชนในพื้นที่มีส่วนร่วมในการดำเนินงานเฝ้าระวังเพื่อการเลิกสูบบุหรี่ในหมู่บ้าน/ชุมชน
